PERUSTELUMUISTIO

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI ELINVOIMAKESKUSTEN SEKÄ TYÖLLISYYS-, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSEN MAKSUISTA VUOSILLE 2027–2028

1. ESITYKSEN TAUSTA JA ASETUKSENANTOVALTUUDET

Lain elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta (531/2025) 25 §:n 1 momentin mukaan valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992). Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan elinvoimakeskusten ja Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen (jäljempänä myös ”KEHA - keskus”) suoritteiden maksullisuudesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Elinvoimakeskukset ovat monialaisia erikseen säädettyjä kehittämis-, rahoitus- ja toimeenpanotehtäviä varten olevia valtion aluehallinnon virastoja. Elinvoimakeskukset kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan.

Valtioneuvosto on antanut edellisen asetuksen elinvoimakeskusten sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2026 (VNA 1178/2025). Asetus on voimassa vuoden 2026 loppuun asti.

2. ELINVOIMAKESKUSTEN JA KEHA-KESKUKSEN MAKSUPOLITIIKKA

Elinvoimakeskusten ja Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen julkisoikeudellisista suoritteista peritään pääsääntöisesti omakustannusarvoa vastaava hinta. Omakustannusarvoa alempana perittävien maksujen tulee kattaa vähintään 75 prosenttia suoritteen tuotantokustannuksista. Tavoitteena on keskimääräinen 90 prosentin kustannusvastaavuus, kun otetaan huomioon sekä omakustannusarvon mukaisina hinnoitellut suoritteet että omakustannusarvoa alemman hinnan mukaan hinnoitellut suoritteet.

Hinnoittelun tulee olla läpinäkyvää. Suoritteista peritään pääsääntöisesti kiinteät hinnat. Kiinteää hintaa käytetään silloin, kun yksittäisten suoritteiden tuotantokustannukset eivät oleellisesti poikkea toisistaan. Porrastettua hintaa käytetään silloin, kun yksittäisten suoritteiden tuotantokustannukset poikkeavat toisistaan oleellisesti, mutta suoritekohtaisesti määräytyvän hinnan käyttäminen ei ole perusteltua. Suoritekohtaista hinnoittelua (tuntiperusteinen hinnoittelu) käytetään silloin, kun yksittäisten suoritteiden tuotantokustannukset poikkeavat toisistaan oleellisesti, eivätkä erityiset tai perustellut syyt edellytä kiinteän tai porrastetun hinnan käyttämistä.

3. SUORITTEIDEN KUSTANNUSVASTAAVUUSTARKASTELU

Valtion aluehallinnon uudistuksessa 15 ELY-keskusta lakkautettiin ja niiden tehtävät siirrettiin 1.1.2026 aloittaneisiin 10 elinvoimakeskukseen, Lupa- ja valvontavirastoon sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomiin. Maksullisten suoritteiden tuottamisen osalta tämä tarkoitti sitä, että ELY-keskusten Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueiden (Y-vastuualueiden) maksullisten julkisoikeudellisten suoritteiden tuottaminen ja niitä vastaavat tulot siirtyivät pääosin 1.1.2026 alkaen ELY-keskuksista Lupa- ja valvontavirastoon. Näiden suoritteiden tuotot olivat vuonna 2025 n. 5,6 M euroa (54 %) ja kustannusvastaavuus 78 %.

ELY-keskusten Elinkeinot, työvoima- ja osaaminen (E-vastuualue) - ja Liikenne ja infrastruktuuri (L-vastuualue) vastuualueiden maksullisten julkisoikeudellisten suoritteiden tuottaminen ja niitä vastaavat tulot siirtyivät 1.1.2026 alkaen elinvoimakeskuksiin. Näiden suoritteiden tuotot olivat vuonna 2025 n. 4,8 M euroa (46 %) ja kustannusvastaavuus 110 %.

Vuosi 2026 on elinvoimakeskusten ensimmäinen vuosi. Vuoden 2026 kustannusvastaavuuslaskelmat laaditaan tilinpäätöksen yhteydessä alkuvuodesta 2027.

Maksuasetuksen valmistelun yhteydessä maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuustarkastelua on tehty aikaisempien vuosien toteumien perusteella siten, että vuoden 2025 laskelmista ja analyyseista on poistettu Lupa- ja valvontavirastoon siirtyneet maksulliset suoritteet. Vuoden 2026 ja 2027 kustannusvastaavuustarkastelu perustuu kesken vuotta 2026 tehtyyn arvioon.

Vuonna 2025 pääosa ELY-keskusten maksullisen toiminnan tuotoista, muodostui maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista.

Vuonna 2025 maksuperustelain mukaisten liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden tuotot olivat vain noin 6 000 euroa. Maksuperustelain mukaisista muista suoritteista ja erityislakien perusteella määrättävistä maksuista tai hinnoiteltavista suoritteista ei laadittu kustannus-vastaavuuslaskelmia, koska näiden osa-alueiden tuotot jäivät alle 1 milj. euron rajan.

Tuottojen arvioidaan jakautuvan samassa suhteessa julkisoikeudellisiin suoritteisiin, liike-taloudellisesti hinnoiteltuihin suoritteisiin, muihin suoritteisiin ja erityislakien perusteella määrättäviin suoritteisiin myös vuosina 2026 ja 2027.

Seuraavaksi on esitetty maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuodelta 2025 ELY-keskuksista elinvoimakeskuksiin siirtyneen toiminnan osalta.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, ELY-keskuksista elinvoimakeskuksiin siirtyneen toiminnan osalta

V. 2025, pl. Lupa- ja valvontavirastoon siirtyneet	Alle OKA-arvo	OKA-arvo	JULKISOIKEUDELLISET YHTEENSÄ
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	614 110	4 202 440	4 816 550
Maksullisen toiminnan muut tuotot			0
Tuotot yhteensä	**614 110**	**4 202 440**	**4 816 550**
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-443	-443
Henkilöstökustannukset	-520 795	-1 569 853	-2 090 648
Vuokrat			0
Palvelujen ostot		-75 175	-75 175
Muut erilliskustannukset		-1 079	-1 079
Erilliskustannukset yhteensä	**-520 795**	**-1 646 551**	**-2 167 345**
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	-347 268	-1 116 622	-1 463 890
Poistot	-23 158	-73 506	-96 664
Korot	-8 468	-26 880	-35 348
Muut yhteiskustannukset	-144 009	-460 729	-604 738
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	**-522 903**	**-1 677 737**	**-2 200 640**
Kokonaiskustannukset yhteensä	**-1 043 698**	**-3 324 288**	**-4 367 986**
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	**-429 588**	**878 152**	**448 564**
KUSTANNUSVASTAAVUUS-%	**58,8 %**	**126,4 %**	**110,3 %**

Elinvoimakeskuksiin siirtyneiden maksullisten julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot olivat vuonna 2025 n. 4,8 M euroa. E-vastuualueen tuotot olivat 248 009 euroa ja L-vastuualueen tuotot 4 634 140 euroa. E-vastuualueen tuotot koostuivat pääosin kalastuksen valvontaan ja kalastuslain toimeenpanoon liittyvistä maksuista ja päätöksistä. Näistä tuotoista pääosa kertyi Varsinais- Suomen ELY-keskuksesta. L-vastuualueen tuotot muodostuivat pääasiassa erilaisista liikenteen lupapalveluista, erikoiskuljetusluvista sekä siirtoajoneuvojen käsittelystä. Näistä tuotoista pääosa (95 %) kertyi Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Pirkanmaan ELY-keskukseen oli keskitetty liikenteen lupia, kuten esimerkiksi erikoiskuljetusluvat, luvat kaapeleiden, johtojen ja putkien sijoittamiseen sekä tiellä työskentelyyn ja liittymiseen maantiehen.

Suurin osa kustannuksista syntyi henkilöstökustannuksista ja tukitoimintojen kustannuksista. Tukitoimintojen kustannuksiin luetaan mm. palkalliset poissaolot, toimitila- ja tietohallintokulut.

Omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden osalta tuotot olivat n. 4,2 M euroa ja kustannusvastaavuus 126 %. Alennettuun omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden osalta tuotot olivat n. 614 000 euroa ja kustannusvastaavuus noin 59 %. Vuoden 2025 maksuasetuksessa joidenkin alennetun omakustannusarvon mukaisten liikenteen lupien hintoihin tehtiin 10 %:n hinnankorotus. Tällä saatiin kustannusvastaavuutta parannettua edellisestä vuodesta.

Seuraavaksi on esitetty maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuodelta 2026. Laskelma perustuu kesken vuotta laskettuun arvioon.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma			
	Henkilöstömenot palkankorotukset, +3%		
V. 2026 arvio	Alle OKA-arvo	OKA-arvo	JULKISOIKEUDELLISET YHTEENSÄ
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	662 086	4 191 999	4 854 085
Maksullisen toiminnan muut tuotot			0
Tuotot yhteensä	662 086	4 191 999	4 854 085
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-6 375	-6 375
Henkilöstökustannukset	-456 898	-1 652 411	-2 109 310
Vuokrat			0
Palvelujen ostot	-6 058	-53 015	-59 073
Muut erilliskustannukset		-3 495	-3 495
Erilliskustannukset yhteensä	-462 956	-1 715 296	-2 178 252
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	-354 418	-1 318 191	-1 672 609
Poistot	-35 338	-129 987	-165 325
Korot	-10 989	-40 422	-51 411
Muut yhteiskustannukset	-131 055	-479 696	-610 751
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	-547 754	-2 027 345	-2 575 099
Kokonaiskustannukset yhteensä	-1 010 710	-3 742 642	-4 753 352
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-348 624	449 357	100 733
KUSTANNUSVASTAAVUUS-%	65,5 %	112,0 %	102,1 %

Maksullisen toiminnan tuottojen arvioidaan vuonna 2026 olevan noin 4,9 M euroa. Tuotot tulevat olemaan lähes samalla tasolla tai hieman korkeammat kuin vuonna 2025. Tuottoja arvioidaan kertyvän samoista suoritteista ja samassa suhteessa kuin vuonna 2025. Elinvoimakeskusten Maaseutuosastojen tuotot muodostuvat pääosin kalastuksen valvontaan ja kalastuslain toimeenpanoon liittyvistä maksuista ja päätöksistä. Liikenneosaston tuotot muodostuvat pääasiassa erilaisista liikenteen lupapalveluista, erikoiskuljetusluvista sekä siirtoajoneuvojen käsittelystä.

Näistä tuotoista pääosa kertyy Sisä-Suomen elinvoimakeskuksesta. Sisä-Suomen elinvoimakeskukseen on keskitetty liikenteen lupia, kuten esimerkiksi erikoiskuljetusluvat, luvat kaapeleiden, johtojen ja putkien sijoittamiseen sekä tiellä työskentelyyn ja liittymiseen maantiehen.

Kokonaiskustannusten arvioidaan kasvavan edellisestä vuodesta. Suurin osa kustannuksista syntyy henkilöstökustannuksista ja tukitoimintojen kustannuksista. Henkilöstökustannuksia nostaa mm. 1.10.2026 alkaen tehtäväkohtaista palkanosaa korottava virastoerä ja yleiskorotus, yhteensä 3,0 %. Tukitoimintojen kustannuksiin luetaan mm. palkalliset poissaolot, toimitila- ja tietohallintokulut.

Omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden osalta tuottojen arvioidaan olevan n. 4,2 M euroa ja kustannusvastaavuus 112 %. Alennettuun omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden osalta tuottojen arvioidaan olevan n. 662 000 euroa ja kustannusvastaavuus noin 66 %. Vuoden 2026 maksuasetuksessa joidenkin alennetun omakustannusarvon mukaisten liikenteen lupien hintoihin tehtiin hinnankorotuksia. Tällä saatiin kustannusvastaavuutta parannettua edellisestä vuodesta.

Maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuustarkastelu vuodelle 2027

Vuodelle 2027 ehdotettu asetus maksullisista suoritteista vastaa pääosiltaan voimassa olevaa asetusta Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen maksuista.

Liikennetehtävien maksullisten suoritteiden ehdotetaan olevan vuonna 2027 pääosin nykyisen voimassa olevan asetuksen mukaisia. Joidenkin lupien osalta ehdotetaan lupamaksujen korotuksia kustannusvastaavuuden parantamiseksi.

Maaseutu- ja kalataloustehtävien suoritteet säilyisivät pääosin nykyisen asetuksen mukaisina.

Vesitaloustehtäviin ehdotetaan kahta uutta maksullista suoritetta: patoturvallisuusvalvonta (patoturvallisuuslaki, 494/2009) ja vesihuoltolain (119/2001) mukainen valvonta. Patoturvallisuusvalvonnan tuotoiksi arvioidaan n. 250 000 euroa ja vesihuollon valvonnan tuotoiksi n. 1,3 M euroa vuonna 2027.Ao. suoritteiden tuottamisen kustannukset tulevat olemaan pääasiassa henkilöstökustannuksia.

Kun huomioidaan elinvoimakeskusten maksuasetukseen vuodelle 2027 tehtävät hintojen tarkistukset sekä maksuasetukseen lisättävät uudet suoritteet, arvioidaan elinvoimakeskusten maksullisten julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoksi v. 2027 n. 6,4 M euroa. Elinvoimakeskusten suoritteiden tuottamisen kustannustason arvioidaan nousevan edellisestä vuodesta oman toiminnan kustannusten (palkat, vuokrat, palveluostot ym.) nousun myötä.

Elinvoimakeskusten maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet tulisi hinnoitella pääosin omakustannusarvoon. Osa suoritteista voidaan hinnoitella alennettuun omakustannusarvoon, jos siihen on olemassa maksuperustelain mukainen perusteltu syy. Kokonaisuutena kustannusvastaavuuden tulisi julkisoikeudellisissa suoritteissa olla 75–100 prosentin välillä. Elinvoimakeskusten julkisoikeudellisissa suoritteissa ei ole yleistä korotusvaraa, koska suoritteiden hinnat vaihtelevat suhteessa omakustannusarvoon. Suoritteiden hintoja onkin tarkasteltu vuoden 2027 maksuasetuksessa suoritekohtaisesti suhteessa suoritteiden tuotantokustannuksiin. Lisäksi on huomioitu se, onko ao. suorite omakustannusarvoon vai alennettuun omakustannusarvoon hinnoiteltava suorite.

Vuoden 2026 tapaan elinvoimakeskusten v. 2027 maksuasetukseen esitetään omakustannusarvoon hinnoiteltaville tuntihintaisille suoritteille yhtenäistä asiantuntijatyön tuntihintaa. Tämän katsotaan edistävän kustannusvastaavuuden aiempaa parempaa toteutumista. KEHA-keskus kirjanpitoyksikössä on laadittu suorite- ja suoriteryhmäkohtaiset laskelmat kustannusvastaavuudesta omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden ja alennettuun omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden osalta.

Seuraavaksi on esitetty maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuodelle 2027. Laskelma perustuu arvioon, jossa vuodelle 2027 ehdotetut muutokset on huomioitu.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma			
	Henkilöstömenot palkankorotukset, + 3%		
V. 2027 arvio	**Alle OKA-arvo**	**OKA-arvo**	**JULKISOIKEUDELLISET YHTEENSÄ**
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	670 000	5 742 000	6412 000
Maksullisen toiminnan muut tuotot			0
Tuotot yhteensä	**670 000**	**5 742 000**	**6412 000**
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-6 000	-6 000
Henkilöstökustannukset	-457 000	-3 252 000	-3709 000
Vuokrat			0
Palvelujen ostot	-6 000	-53 000	-59 000
Muut erilliskustannukset		-3 000	-3 000
Erilliskustannukset yhteensä	**-463 000**	**-3 314 000**	**-3777 000**
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	-354 000	-1 358 000	-1712 000
Poistot	-35 000	-130 000	-165 000
Korot	-11 000	-40 000	-51 000
Muut yhteiskustannukset	-131 000	-480 000	-611 000
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	**-546 930**	**-2 068 240**	**-2615 170**
Kokonaiskustannukset yhteensä	**-1 009 930**	**-5 382 240**	**-6392 170**
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	**-339 930**	**359 760**	**19 830**
KUSTANNUSVASTAAVUUS-%	**66,3 %**	**106,7 %**	**100,3 %**

Omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden osalta suoriteryhmän kustannusvastaavuus vuodelle 2027 arvioidaan olevan noin 107 %. Tämän vuoksi omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden hintoihin ei juurikaan esitetä korotuksia.

Alennettuun omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden osalta ao. suoriteryhmän kustannusvastaavuus vuodelle 2027 arvioidaan olevan n. 66 %. Kustannusvastaavuus on parantunut edellisistä vuosista (v. 2025 noin 59%). Alennettuun omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden osalta useiden suoritteiden hintoihin on tehty korotuksia edellisinä vuosina, jotta kustannusvastaavuus on saatu lähemmäs omakustannusarvoa.

Sekä omakustannusarvoon että alennettuun omakustannusarvoon hinnoiteltujen suoritteiden osalta molemmissa suoriteryhmissä on suoritteita, joissa yksittäisten suoritteiden hinnat poikkeavat omakustannusarvosta. Poikkeamiin saattaa liittyä useita erilaisia syitä: hinta ei kata kaikkia kustannuksia, asiakkaalta ei ole laskutettu kaikkea suoritteen tuottamiseksi tehtyä työtä tai kaikkia kustannuksia ei ole kirjattu kyseiselle suoritteelle, työajanseurantaan ei ole kirjattu riittävästi työaikaa tai maksullisen suoritteen tuottamiseen tehtyä työmäärä tai prosessia pitäisi keventää.

4. ESITYKSEN KESKEINEN SISÄLTÖ

Ehdotettu asetus vastaa pääosiltaan voimassa olevaa asetusta elinvoimakeskusten sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen maksuista vuonna 2026.

Nykyisessä asetuksessa on ollut käytössä sähköisessä asiointipalvelussa vireille saatetun asian ja muulla tavalla vireille saatetun asian erillishinnoittelu. Digitalisaation myötä sähköinen asiointi vähentää viranomaisten työmäärää, mikä alentaa suoritteiden tuottamisen maksuja ja käsittelyn kokonaiskustannuksia valtiolla. Liikennetehtävien osalta huomioidaan eri luvanhakijaryhmät sekä liikenneturvallisuustekijät, jonka seurauksena tämän suoriteryhmän erillishinnoittelu poikkeaa muista.

Maksullisina suoritteina olisivat edelleen selvitykset, lausunnot ja muut suoritteet, jotka elinvoimakeskus antaa muun viranomaisen maksullisessa asiassa ja joista ei aiheudu ainoastaan vähäisiä kustannuksia. Tällaisia suoritteita ovat esimerkiksi ojitustoimitus, jonka elinvoimakeskus tekee Lupa- ja valvontaviraston määräämänä Lupa- ja valvontavirastolta haettavaan maksulliseen suoritteeseen, säädökseen perustuva maksullinen asiantuntujalausunto, kuten esimerkiksi patoturvallisuusviranomaisen lausunto lupa-asiassa, sekä lausunto, jonka vaatiman asiantuntijatyön maksullisuudesta on lausuntoa pyytävän viraston kanssa erikseen sovittu. Muille viranomaiselle tuotettavien suoritteiden maksullisuus ei koskisi elinvoimakeskuksen lausuntoa tämän suorittaessa lailla säädettyä laillisuuden valvontatehtävää tai yleisen edun valvontatehtävää kalatalous- ja vesitalousasioissa. Myös julkisen kuulemisen perusteella annettavat lausunnot, jotka eivät ole erikseen asiassa pyydettyjä asiantuntijalausuntoja, ovat maksuttomia. Vähäisenä kustannuksena on pidettävä selvityksiä ja lausuntoja, joissa asiaan perehtyminen ja lausunnon antaminen ei edellytä lausunnon laatijalta erityistä perehtymistä ja vie enintään muutaman tunnin työaikaa.

Esityksessä säädettäisiin edelleen myös mahdollisuudesta lisätä toisen viranomaisen veloittama maksu elinvoimakeskuksen maksullisen suoritteen hintaan. Jos elinvoimakeskuksen suoritteen tuottamiseen osallistuu myös muita valtion viranomaisia, elinvoimakeskus lisää taulukon mukaiseen maksuun muun viranomaisen osasuoritteestaan elinvoimakeskukselta perimän maksun.

Elinvoimakeskusten avustus- ja tukipäätökset, erilaiset korvauspäätökset sekä lunastustoimitusmenojen ja käyttöoikeuskorvausten maksamiseen liittyvät päätökset olisivat edelleen maksuttomia.

Liikennetehtävien suoritteiden osalta ehdotetaan lupamaksujen korotuksia joidenkin lupien osalta kustannusvastaavuuden parantamiseksi.

Elinvoimakeskusten maaseututehtäviin, kalataloustehtäviin ja vesitaloustehtäviin liittyviin suoritteisiin tehtäisiin vain eräitä pienehköjä muutoksia ja täydennyksiä suhteessa nykyisiin suoritteisiin.

5. ESITYKSEN PERUSTELUT

5.1. Liikennetehtävien suoritteet

Liikennetehtävien maksullisten suoritteiden ehdotetaan olevan pääosin nykyisen voimassa olevan asetuksen mukaisia.

Maantiellä työskentelyn luvat ja sijoittamisluvat (liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 § sekä tieliikennelain (729/2018) 71 ja 188 §). Luvituksella mahdollistetaan turvallinen työskentely tiealueella huomioiden asianmukaiset työnaikaiset liikennejärjestelyt. Sijoittamisluvilla mahdollistetaan esimerkiksi tele- ja sähkökaapeleiden sekä vesi- ja viemäriputkien sijoittaminen niin, että niiden sijoittaminen tiealueelle ei haittaa tienpitoa ja vaaranna liikenneturvallisuutta. Osa yhteiskunnallisen infrastruktuurin sijoittamisesta toteutetaan liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain perusteella ilmoitusmenettelyllä.

Palvelukohteiden viitoitus (liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 42 § sekä tieliikennelain 70–72 § ja 81–82 §). Lupien tarkoituksena on mahdollistaa tiealueelle sijoitettavat tieliikennelain mukaiset opastusmerkit. Merkeillä mahdollistetaan tienkäyttäjien sujuva ja turvallinen siirtyminen.

Maantien tilapäinen sulkeminen (liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 42 § sekä tieliikennelain 71, 187 ja 193 §). Päätöksillä mahdollistetaan esimerkiksi urheilu- ja rallitapahtumien turvallinen järjestäminen suljetuilla maanteillä. Myös Puolustusvoimat hakevat sotaharjoituksiinsa maanteiden sulkemislupia.

Tilapäinen liikennemerkkijärjestely (liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 42 § sekä tieliikennelain 71, 72 ja 81 §). Luvituksella mahdollistetaan esimerkiksi tapahtumien järjestäminen turvallisesti maanteillä sekä Puolustusvoimien sotaharjoitukset.

Liittymäluvat (liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 37, 38 ja 42 §). Lupien tarkoitus on mahdollistaa maantiehen liittyminen liikenneturvallisuuden ja tienpidon vaatimukset huomioiden.

Poikkeamispäätökset maanteiden suoja-alueille (liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 44–47 §). Lupien tarkoituksena on mahdollistaa rakentaminen tiekiinteistön viereiselle kiinteistölle silloin, kun rakennus/rakennelma sijoittuu maantien suoja-alueelle. Poikkeamispäätös voidaan myöntää, mikäli liikenneturvallisuus ei vaarannu.

Tienvarsimainonta (liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 52 §). Luvilla mahdollistetaan maantien tienkäyttäjille näkyvä mainonta.

Erikoiskuljetusluvat (tieliikennelain 159 § ja 191 §). Lupien tarkoituksena on mahdollistaa ylimassaisten, ylileveiden ja ylikorkeiden kuljetusten turvallinen liikkuminen maanteillä.

Etuajo-oikeus maantielautoille ja yhteysaluksille (tieliikennelain 184 § 5 momentti) voidaan myöntää riittävän tarpeen perusteella. Riittäväksi tarpeeksi katsotaan Houtskarin, Norrskatan ja Iniön saaressa vakinainen oma tai alaikäisen lapsen kotipaikka, henkilökohtaiset tai läheisen perheenjäsenen sairauden hoitoon liittyvät säännölliset ja välttämättömät matkat lääkärin-todistuksella, yritystoimintaan liittyvät kiireelliset tai välttämättömät ajot, työmatkat työnantajan todistuksella, koulumatkat, koulun tai oppilaitoksen todistuksella, viranhaltijan viranhoitoon liittyvät matkat.

Lauttapaikoille, joilla on käytössä etuajo-oikeus, on mahdollista saada edellä mainituin perustein tilapäinen etuajo-oikeus. Tilapäiset etuajo-oikeudet on tarkoitettu lyhytkestoiseen 0–3 kk tilapäiseen tarpeeseen.

Siirtoajoneuvot (laki ajoneuvojen siirtämisestä 1508/2019). Lain ajoneuvojen siirtämisestä 11 §:n mukaisesti ajoneuvon omistaja tai haltija on velvollinen korvaamaan viranomaiselle ajoneuvon siirtojärjestelyistä, siirtämisestä, säilyttämisestä ja hallinnoinnista sekä hylätyn ajoneuvon tai romuajoneuvon jätehuollosta aiheutuneet kustannukset.

Perustelut maksutaulukon muutosehdotuksille lupatyypeittäin

Siirtoajoneuvoasiat: Siirtoajoneuvoasioiden suoritteisiin esitetään korotuksia yleisestä kustannus-tason noususta sekä ajoneuvojen hinaamisesta aiheutuneiden kustannusten noususta johtuen. Maksutaulukon muun ajoneuvon kuin kuorma-auton tai raskaan ajoneuvon varasto- ja lähisiirron maksuihin esitetään 60 % korotusta sekä kuorma-auton, raskaan ajoneuvon tai niihin rinnastettavan ajoneuvon taikka ajoneuvoyhdistelmän varasto- ja lähisiirron hallinnollisen osan maksuun esitetään 50 % korotusta kattamaan toiminnasta aiheutuneet todelliset kustannukset.

Korotukset ovat kohtuullisia, vaikkakin esitettyjen korotusten jälkeenkään kustannukset eivät vielä tulisi katetuksi täysimääräisesti, voitaisiin esitettyjen korotusten jälkeen kustannusten katsoa tulevan perityksi valtion maksuperustelaissa tarkoitetulla tavalla, ja kustannustason voidaan todeta tulevan huomioiduksi. Nyt esitetyin korotuksin ajoneuvojen siirroista perittävät maksut olisivat perittävissä asetuksen voimaanastuessa, ja myös sen jälkeen.

Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 47 §:n mukaiset poikkeamispäätökset rakentamisesta maantien suoja- ja näkemäalueelle: esitetään poistettavaksi suorite: Ilmoitus koskien tienvarsimainosta ja -ilmoitusta, jolle on aikaisemmin myönnetty liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 52 §:ssä tarkoitettu poikkeuslupa (ilmoituksenvaraiseksi muuttunutta mainosta tai ilmoitusta koskeva ilmoitus). Suorite voidaan poistaa maksuasetuksesta, sillä lain muutoksen myötä nämä käsitellään nykyisin aina uusina ilmoituksina.

5.2. Maaseututehtävien suoritteet

-Maaseututehtävien suoritteet säilyisivät ennallaan nykyisen asetuksen mukaisina. Näitä suoritteita olisivat tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa (1334/2022) ja riistavahinkolaissa (105/2009) tarkoitetusta kunnan maaseutu-elinkeinoviranomaisen päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, jos päätöstä ei muuteta oikaisua vaativan eduksi sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetussa laissa (986/2011) ja kolttalaissa (253/1995) tarkoitetun ennakkotiedon antamiseen, luovutuslupiin ja luovutusrajoituksista vapauttamiseen liittyvät suoritteet.

5.3. Kalataloustehtävien suoritteet

Kalataloustehtävien suoritteet säilyisivät pääosin nykyisen asetuksen kaltaisina. Kohdan 2 mukaan seuraavista kalastuslain mukaisista suoritteista perittäisiin maksu omakustannusarvoa alemman hinnan mukaan: a) 53 §:n nojalla tehty kalastuksen rajoittamista koskeva päätös; b) 54 §:ssä tarkoitettu päätös yleiskalastusoikeuksien rajoittamisesta; c) 57 §:ssä tarkoitettu päätös pyyntimittojen poikkeamista koskevassa asiassa; d) 67 §:ssä tarkoitettu päätös kalaväylän määräämistä koskevassa asiassa; e) 71 §:ssä tarkoitettu päätös kalastuksen kieltämisestä padon läheisyydessä.

Maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaan maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaalisiin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Kalastuslain 53, 54, 57, 67 ja 71 §:iin liittyvien päätösten tavoitteena on varmistaa kalastuksen kestävyys ja kalastuksen järjestäminen kalakantojen tilan mukaisesti. Kalastuslain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen järjestää kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö ja hoito siten, että turvataan kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus ja suojelu. Mainituilla kalastuslain päätöksillä toimeenpannaan lain kalavarojen turvaamista, kalakantojen luontaisen elinkierron varmistamista sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuuden ylläpitoa ja suojelua. Päätöksillä varmistetaan kalakantojen suojelu kalastukselta, joka voisi aiheuttaa kalakannoille negatiivisia vaikutuksia. Lisäksi kalatalouden organisaatioiden kynnys lähteä hakemaan kalastusta rajoittavia, mutta kalakantoja suojelevia päätöksiä kasvaa, jos päätöksistä perittävät hinnat koetaan liian korkeiksi.

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 5 §:ssä ja 36 §:ssä tarkoitetut neuvoston asetuksen (EY) 1005/2008 12 ja 14 artiklan mukaisten suoritteiden maksullisuutta muutettaisiin siten, että saalistodistuksen käsittelymaksussa luovuttaisiin tuontierän koon mukaisesta maksun porrastuksesta. Lisäksi uutena maksullisena suoritteena maksullistettaisiin maahantuonti-ilmoitus.

5.4. Vesitaloustehtävien suoritteet

Vesitaloustehtävien maksullisia suoritteita olisivat edelleen vesilain (587/2011), patoturvallisuus-lain (494/2009) sekä tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010) mukaiset päätökset ja hakemuksesta tehtävät selvitykset ja lausunnot. Näiden vesitaloustehtävien suoritteiden maksullisuus perustuisi suoritteen käsittelyyn käytettävään työaikaan ja elinvoimakeskuksen maksulliselle työlle määriteltävään tuntihintaan.

Patoturvallisuuslain mukainen padon luokittelupäätös sekä vahingonvaaraselvityksen ja tarkkailuohjelman hyväksymispäätökset olisivat maksullisia. Maksua ei kuitenkaan peritä, jos

padon omistajana on valtio. Tulvariskien hallinnan suoritteina alimmista rakentamiskorkeuksista sekä kohteiden tulvariskeistä annettavat lausunnot olisivat myös edelleen maksullisia. Vesilain mukaisina suoritteina olisivat edelleen maksullisia vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvitys sekä säännöstelyn kehittämisselvitys niissä tapauksissa, joissa selvitys laaditaan viranomaiselle tulleesta hakemuksesta. Lisäksi ojitustoimitus olisi edelleen maksullinen vesilain 5 luvun 39 §:ssä säädetyllä tavalla. Ojitustoimitusta haetaan Lupa- ja valvontavirastolta, joka määrää tehtävään toimitusmiehen vesitalousasioissa toimivaltaisesta elinvoimakeskuksesta, joka laskuttaisi toimitusmiehen hoitaman ojitustoimituksen kustannukset Lupa- ja valvontavirastolta. Vesilain mukaisista suoritteista perittäisiin alennetun omakustannusarvon mukainen maksu, jos suoritetta hakee luonnollinen henkilö tai tuloverolain 22 §:ssä tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö muuta kuin taloudellista toimintaa varten.

Uutena vesitaloustehtävien maksullisina suoritteina maksullistettaisiin patoturvallisuusvalvonta ja vesihuoltolain (119/2001) mukainen valvonta. Molemmat valvontamaksut olisivat kerran vuodessa perittäviä maksuja, eivätkä perustuisi erillisiin valvontatapahtumiin. Valvontojen maksullisuus perustuisi valtion maksuperustelakiin. Patoturvallisuuslaki ja vesihuoltolaki eivät sisällä erillistä lupajärjestelmää, vaan molemmat toiminnat luvitetaan vesilain tai ympäristönsuojelulain mukaisesti. Vesistön patoaminen sekä vesihuoltolaitoksen toiminta, eli veden ottaminen vesihuoltoa varten ja veden johtaminen, edellyttävät vesilain mukaista lupaa. Kaivos- ja jätepadot sekä jäteveden siirto ja puhdistus taas luvitetaan ympäristönsuojelulain mukaisesti. Toimintoja valvotaan sekä lupavalvonnan että erillislakien mukaisin menettelyin. Patoturvallisuusvalvonta ja vesihuoltolain mukainen valvonta ovat välitön seuraus toimintaa koskevasta lupahakemuksesta, luvasta ja luvan mukaisesta toiminnasta, ja rinnastuvat täten maksullisuudessa lupavalvontaan. Valvontatoimet kohdistuvat toimintoihin ja asiakirjoihin, joita valvottavat toimijat ovat lakisääteisesti velvollisia toimittamaan. Tämänkaltaisen valtion lakisääteinen tarkastus- ja valvontatoiminnan, jonka tuottaminen perustuu sen vastaanottajan toimenpiteisiin ja joka liittyy vastaanottajan taloudelliseen toimintaan, maksullisuutta on pidettävä pääsääntönä. Patoturvallisuuden varmistaminen ja vesihuollon turvaaminen ovat yhteiskunnan turvallisuusstrategian mukaisia strategisia tehtäviä, ja valvontamaksulla varmistettaisiin osaltaan voimavaroja näiden turvallisuuskriittisten tehtävien hoitoon.

Vuosittainen patokohtainen valvontamaksu määräytyisi perustuen elinvoimakeskuksen työajanseurannasta saatavaan patoturvallisuusvalvontaan käytettävään työaikaan sekä eri patoluokkien valvontaan keskimäärin käytettävään työpanokseen ja patojen määriin eri patoluokissa. Valvottavat padot luokitellaan niiden aiheuttaman vahingonvaaran mukaan kolmeen luokkaan, ja viranomainen kohdistaa valvontaa eniten korkean vahingonvaaran patoihin. Vuosimaksua ei perittäisi, jos padon omistajana on valtio. Maksullisuus koskisi myös tulvapenkereitä, jotka on luokiteltu patoturvallisuuslain mukaisesti. Maksuasetuksen 2 pykälän 4 kohdan mukaisesti vesilain nojalla luvitettujen patojen valvontaan sovellettaisiin 50 % alennettua valvontamaksua, jos padonomistaja on luonnollinen henkilö taikka yleishyödyllinen yhteisö, ja padon käyttötarkoitus on muu kuin taloudellinen toiminta. Viranomainen voisi harkintansa mukaan periä alennettua valvontamaksua samaan valvontakokonaisuuteen kuuluvien patojen valvonnasta siten, että peritään täysimääräinen maksu yhdeltä korkeimpaan vahingonvaaraluokkaan kuuluvalta padolta ja 50 % alennettu maksu muilta valvontakokonaisuuteen kuuluvilta padoilta. Maksullistettava patoturvallisuusvalvonta kohdistuisi padon omistajan lakisääteisiin toimintoihin ja patoon liittyviin asiakirjoihin, joita ovat mm. padon turvallisuussuunnitelma, padon vuosi- ja määräaikaistarkastus ja niiden asiakirjat, häiriötilanneilmoitukset sekä padon omistajan viranomaisen tietojärjestelmiin toimittamat tiedot.

Vuosittainen vesihuoltolaitos- ja kuntakohtainen maksu määräytyisi perustuen elinvoimakeskuksen työajanseurannasta saatavaan vesihuoltolain mukaiseen valvontaan käytettävään työaikaan sekä valvottavien vesihuoltolaitosten ja kuntien määrään. Maksu kohdistettaisiin samansuuruisena kaikkiin vesihuoltolain 3 §:n 3 kohdan määritelmän mukaisiin vesihuoltolaitoksiin ja 9 kohdan mukaisiin tukkuvesihuoltolaitoksiin. Maksua ei porrastettaisi laitoksen koon tai muun seikan perusteella. Valvontatoimien vaatima työpanos ei korreloi laitosten koon suhteen, vaan suuret ammattimaisesti hoidetut laitokset vaativat tyypillisesti vähemmän valvontatoimia kuin pienemmät laitokset. Maksullistettava vesihuoltolaitoksen

valvonta kohdistuisi laitoksen lakisääteisiin toimintoihin ja asiakirjoihin, joita ovat mm. vesihuoltolaitoksen varautumissuunnitelma, omaisuudenhallintasuunnitelma, toimintakertomus, vesihuollon toimitusehdot ja hinnoitteluperusteet, ilmoitukset vesihuollon poikkeamista sekä vesihuoltolaitoksen viranomaisen tietojärjestelmiin toimittamat tiedot. Kuntakohtainen vuosittainen valvontamaksu taas kohdistuisi kuntiin vesihuollon järjestämisestä vastaavina tahoina ja perustuisi kuntien viranomaiselle toimittamaan lakisääteiseen kunnan alueen vesihuoltosuunnitelmaan ja toiminta-aluepäätökseen. Kuntakohtainen maksu olisi samansuuruinen kaikilla kunnilla. Kuntakohtainen maksu olisi samansuuruinen kuin vesihuoltolaitoskohtainen maksu perustuen valvonnan edellyttämään yhtä suureksi arvioituun työmäärään.

5.5. Ympäristötehtävien maksuttomat suoritteet

Valtionavustuslain (688/2001) mukaiset valtionavustuspäätökset ovat maksuttomia.

Rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) 16 §:n mukaiset rakennusperinnön hoitoavustukset.

Rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain 16 §:ssä säädetään rakennusperinnön hoitoavustuksesta. Avustuksella säilytetään arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä osana kansallista kulttuuriperintöä ja tuetaan korjausrakentamisen työtapojen säilymistä. Avustuspäätöksen maksuttomuudella haluttaisiin varmistaa, että suojellut ja arvokkaat rakennukset säilyisivät käytössä ja luvanvaraisiin toimenpiteisiin haettaisiin lupa. Näin avustusten kautta voitaisiin ehkäistä kunnostusratkaisuja, jotka saattaisivat olla rakennuksen ominaisuuksiin sopimattomia ja johtaa rakennuksen käyttökelvottomuuteen. Jos avustuspäätöksestä määrättävät maksut koettaisiin kohtuuttomiksi, saatettaisiin toimia tehdä ilman lupaa ja asiantuntevaa korjausneuvontaa, mistä voisi aiheutua haittaa rakennuksen arvoille ja käytölle.

Elinvoimakeskukset myöntäisivät avustusta pääasiassa yksityisille omistajille kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja niiden välittömän ympäristön korjaus- ja kunnostustöihin sekä niihin liittyvien töiden suunnittelukustannuksiin. Avustusta voisivat hakea myös kunnat ja kuntayhtymät. Avustuksella mahdollistettaisiin kustannustehokkaat arvokkaan kansallisen kulttuuriperinnön korjaushankkeet. Avustuksella on suuri merkitys kunnostuksen käynnistymisen sekä kohteen säilymisen ja käytön kannalta, vaikka avustussummat ovat olleet tavallisimmin alle 5 000 euroa. Selkein lisäarvo syntyisi siitä, että kunnostus käynnistyisi aiemmin ja se toteutetaan laadukkaammin kuin ilman avustusta. Omistajille taloudellisia vaikutuksia syntyisi muun muassa kohteiden käyttöiän pidentyessä, käyttökustannusten alentuessa ja tehtyjen korjausten kestävyydessä.

Avustus-, tuki- ja korvauspäätökset

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 1 a luvun mukaista tukea koskevat päätökset olisivat maksuttomia. Vesienhoidon ja merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomainen myöntää tuet tukimuotokohtaisen asetuksen perusteella. Tällä hetkellä voimassa oleva tukimuoto on maatalousmaan kipsikäsittely, joka perustuu määräaikaiseen asetukseen (510/2020).

Myös luonnonsuojelulain (9/2023) 4 luvun mukaista tukea koskevat päätökset olisivat maksuttomia.

Maksuttomia olisivat myös valtionavustuslain nojalla annettujen eri valtionavustusasetusten mukaiset valtionavustuksia koskevat valtionavustuspäätökset ja niihin liittyvät muut päätökset (esim. maksatuspäätökset ja takaisinperintäpäätökset).

Näitä maksuttomia suoritteita olisivat esimerkiksi kaupunkien vesien hallinnan ja niiden haitallisten aineiden vähentämistä koskeviin hankkeisiin vuosina 2020–2030 myönnettävästä valtionavustuksesta (669/2020) annettuun valtioneuvoston asetukseen perustuvat valtionavustuspäätökset. Myös ympäristöministeriön määrärahoista myönnettävät vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden avustamisesta (714/2015) annetun valtioneuvoston asetuksen ja pohjaveden suojeluun myönnettävästä valtionavustuksesta

(881/2025) annetun valtioneuvoston asetukseen perustuvat valtionavustukset olisivat maksuttomia. Luonnonsuojelulain 20 §:ssä tarkoitettua avustusta luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon edistämiseen koskeva päätös olisi myös maksuton, mutta pykälän nojalla ei ole vielä toistaiseksi annettu asetuksia.

Rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain (15/2022) 3 luvussa säädetään avustuksesta vahinkojen ennalta ehkäisemiseen, 4 luvussa aiheutuneista vahingoista maksettavista korvauksista ja 5 luvussa maakotkan ja sääksen pesintään perustuvista tuista.

Lain tavoitteena on parantaa eläinten suojelua sekä lisätä luonnonsuojelun hyväksyttävyyttä säätämällä laissa rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisyyn myönnettävistä avustuksista, korvauksista ja tuista sekä korvausten hakemiseen, myöntämiseen ja maksamiseen liittyvistä menettelyistä. Kyseessä on avustusjärjestelmä, jonka kautta on mahdollista tukea ennaltaehkäisevien toimien toteuttamista ja kehittämistä.

Voidaan katsoa, että kyseessä on valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu ympäristönsuojeluun liittyvä perusteltu syy jättää perimättä suoritteesta maksu.

Lisäksi lain tavoitteena on rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ehkäiseminen ennalta ja aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen valtion talousarviovaroilla tilanteissa, joissa vahingosta aiheutuvien kustannusten sietäminen olisi yksityishenkilölle tai yritykselle kohtuutonta. Laissa mainittujen instrumenttien rahoittaminen suoritemaksuilla ei tämän vuoksi olisi tarpeen. Nykykäytäntönä on, että edellä mainituista päätöksistä ei peritä maksua.

6. VALMISTELU JA LAUSUNTOPALAUTE

Asetusehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä yhteistyössä elinvoimakeskuksia ohjaavien ministeriöiden (työ- ja elinkeinoministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö) ja KEHA-keskuksen kanssa.

7. SÄÄNNÖSKOHTAISET PERUSTELUT

1 § *Omakustannusarvon mukaiset maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet*

Pykälässä säädettäisiin valtion maksuperustelain 6 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista omakustannusarvon mukaisista maksullisista julkisoikeudellisista suoritteista, joita perittäisiin asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Valtion maksuperustelain 4 §:n mukaan tavarat, jotka valtion viranomainen on tuottanut; palveluiden, jotka on tuotettu tilauksesta tai muusta toimeksiannosta; päätösten, jotka on tehty hakemuksesta; käyttöoikeuksien sekä muiden oikeuksien väliaikaisen luovuttamisen; sekä muun toiminnan, milloin suoritteen tuottaminen on seurausta vastaanottajan toimenpiteestä, tulee olla maksullisia, jollei suoritteen maksuttomuudelle ole perusteltua syytä. Pykälän 2 momentin mukaan suoritteen tulee olla maksullinen etenkin silloin, kun myös muu kuin valtion viranomainen tuottaa sitä tai siihen verrattavaa suoritetta maksullisena tai kun suoritteen tuottaminen liittyy vastaanottajan taloudelliseen toimintaan. Julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävän maksun tulee valtion maksuperustelain 6 §:n 1 momentin pääsäännön mukaan vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää (omakustannusarvo). Elinvoimakeskuksen maksulliset suoritteet hinnoiteltaisiin pääsääntöisesti omakustannusarvoonsa.

Valtion maksuperusteasetuksen (VM:n asetus 211/1992) 1 §:n mukaan suoritteen omakustannusarvoon eli suoritteen tuottamisesta aiheutuneisiin kokonaiskustannuksiin luetaan suoritteen tuottamisesta aiheutuvien erilliskustannusten lisäksi suoritteen tuottamisen aiheuttama osuus hallinto-, toimitila- ja pääomakustannuksista sekä muista valtion viranomaisen yhteiskustannuksista. Mikäli suoritteen tuottamiseen osallistuu myös muita valtion viranomaisia, luetaan myös näille aiheutuvat edellä mainitut kustannukset suoritteen tuottamisesta aiheutuviin kokonaiskustannuksiin. Pykälän 2 momentin mukaan suoritteen omakustannusarvon

laskemisesta ja maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman laatimisesta voi valtiokonttori antaa tarkempia ohjeita ja määräyksiä. Voimassa oleva Valtiokonttorin määräys maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman laatimisesta (VK/12115/2026) on annettu 10.6.2026.

Asetusehdotuksen 1 §:n 1 momentin mukaan elinvoimakeskuksen maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joista peritään omakustannusarvon mukainen kiinteä maksu tai viraston työmäärän mukainen aikaperusteinen maksu, olisivat liitteessä olevassa maksutaulukossa luetellut suoritteet lukuun ottamatta 2 §:ssä sekä 3 §:ssä tarkoitettuja suoritteita. Omakustannusarvon mukaiseen valtion edun ja oikeuden valvontaan tuomioistuimessa ja viranomaisessa luetaan kaikkien elinvoimakeskuksessa suoritteen tuottamiseksi työskennelleiden työaika.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan muita maksullisia (kuin liitteessä olevat suoritteet) suoritteita, joiden maksu määrätään suoritteen omakustannusarvon mukaan, olisivat elinvoimakeskuksen viranomaisen tai muun hakijan pyynnöstä tekemä erillinen tarkastus, lukuun ottamatta elinvoimakeskukselle lain mukaan kuuluvia yleisiä valvonta- ja tarkastustehtäviä ja tarkastus- ja valvontatehtäviä, joiden maksuista säädetään liitteessä.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan omakustannusarvon mukaan hinnoitellaan valtion edun ja oikeuden valvonta tuomioistuimessa taikka muussa viranomaisessa tai toimituksessa. Valtion edun ja oikeuden valvonta-asiat liittyvät elinvoimakeskukselle erityislaeissa säädettyyn tehtävään valvoa valtion etua toisen viranomaisen asiassa sekä tilanteisiin, joissa asia kuuluu elinvoimakeskuksen toimialaan.

Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan omakustannusarvon mukaan hinnoitellaan alkuperäistä erillistä päätöstä, todistusta tai vastaavaa asiakirjaa korvaavat jäljennökset elinvoimakeskuksessa säilytettävistä asiakirjoista lukuun ottamatta suoritteita, jotka ovat valtion maksuperustelain 5 tai 6 §:n nojalla maksuttomia. Maksuttoman päätöksen, todistuksen tai vastaavaan korvaavasta asiakirjasta ei perittäisi maksua.

Pykälän 2 momentin 4 kohdan mukaan omakustannusarvon mukaan hinnoiteltaisiin elinvoimakeskusten muu päätös, joka on tehty hakemuksesta. Jos elinvoimakeskus tekee hakemuksesta päätöksen eikä tätä suoritetta ole nimenomaisesti maksullistettu asetuksen liitteenä olevassa maksutaulukossa, siitä peritään maksu tämän kohdan perusteella. Elinvoimakeskuksessa tehdyt työtunnit kerrotaan tuntihinnalla 85 euroa.

Pykälän 2 momentin 5 kohdan mukaan omakustannusarvon mukaan hinnoiteltaisiin selvitys ja lausunto, joka annetaan muun viranomaisen maksullisessa asiassa ja josta ei aiheudu ainoastaan vähäisiä kustannuksia. Vähäisenä kustannuksena on pidettävä selvityksiä ja lausuntoja, joissa asiaan perehtyminen ja lausunnon antaminen ei edellytä lausunnon laatijalta erityistä perehtymistä ja vie enintään muutaman tunnin työaikaa.

Pykälän 3 momentin mukaan 2 momentissa tarkoitettujen suoritteiden omakustannusarvoa määrättäessä käytetään 85 euroa tunnilta. Suoritteen tuottamisen edellyttämä työaika lasketaan kaikkien suoritteen tuottamiseen osallistuneiden henkilöiden työpanoksen summana ja suoritteen tuottamiseen osallistuneiden henkilöiden työpanosten mukainen työaika kerrotaan tuntihinnalla.

2 § *Alennetun omakustannusarvon mukaiset maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet*

Pykälässä säädettäisiin maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitetuista omakustannusarvoa alempina perittävistä suoritteista, joita vastaavia maksuja perittäisiin elinvoimakeskuksen suoritteista. Omakustannusarvoa alemman hinnan mukaan perittävien suoritemaksujen tulee maksupolitiikkaa vastaavasti kattaa myös elinvoimakeskuksella vähintään 75 prosenttia omakustannusarvosta.

Maksuasetuksen 1 momentin kohdan 1 mukaan seuraavista liikennesuoritteista perittäisiin omakustannusarvoa alempi hinta; a) Lupa suorittaa tiealueella muita kuin viestintä- ja sähköjohtojen, maakaasu- ja kaukolämpöputkien tai vesi- ja viemärijohtojen sijoittamiseen liittyviä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 42 §:ssä tarkoitettuja töitä. Tämä on suoriteryhmä, jossa valtaosa hallinnon asiakkaista on luonnollisia henkilöitä vailla taloudelliseen toimintaan liittyvää tarkoitusta. Tiealueella tapahtuvien töiden tekemiseen tarvittavasta luvasta

peritään omakustannusarvon mukainen suoritemaksu silloin, kun lupa koskee maakaasu- ja kaukolämpöputkien tai vesi- ja viemärijohtojen sijoittamista tiealueelle, koska johtoja ja putkia koskevat luvat ovat poikkeuksetta taloudellisen toiminnan harjoittamista varten myönnettyjä, eikä omakustannusarvoa alempana perittävälle maksulle ole valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa säädettyä perusteltua syytä. Omakustannusarvoa alemman hinnan mukaan perittäisiin lisäksi luvat tiealueella tapahtuvien töiden tekemiseen sekä b) lupa asettaa maantielle pysyväisluontoinen liikenteen ohjauslaite; c) liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 37 ja 38 §:n mukainen liittymälupa; ja d) kielteinen lupapäätös liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 37, 38, 42, 44–47, 52 §:n tai tieliikennelain 70–72 § mukaisessa asiassa.

Kohdan 2 mukaan seuraavista kalastuslain mukaisista suoritteista perittäisiin maksu omakustannusarvoa alemman hinnan mukaan: a) 53 §:n nojalla tehty kalastuksen rajoittamista koskeva päätös, b) 54 §:ssä tarkoitettu päätös yleiskalastusoikeuksien rajoittamisesta, c) 57 §:ssä tarkoitettu päätös pyyntimittojen poikkeamista koskevassa asiassa, d) 67 §:ssä tarkoitettu päätös kalaväylän määräämistä koskevassa asiassa ja e) 71 §:ssä tarkoitettu päätös kalastuksen kieltämisestä padon läheisyydessä. Maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaan maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaalisiin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Kalastuslain 53, 54, 57, 67 ja 71 §:iin liittyvien päätöksien tavoitteena on varmistaa kalastuksen kestävyys ja kalastuksen järjestäminen kalakantojen tilan mukaisesti. Kalastuslain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen järjestää kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö ja hoito siten, että turvataan kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus ja suojelu. Mainituilla kalastuslain päätöksillä toimeenpannaan lain kalavarojen turvaamista, kalakantojen luontaisen elinkierron varmistamista sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuuden ylläpitoa ja suojelua. Päätöksillä varmistetaan kalakantojen suojelu kalastukselta, joka voisi aiheuttaa kalakannoille negatiivisia vaikutuksia. Lisäksi kalatalouden organisaatioiden kynnys lähteä hakemaan kalastusta rajoittavia, mutta kalakantoja suojelevia päätöksiä kasvaa, jos päätöksistä perittävät hinnat koetaan liian korkeiksi.

Kohdan 3 alakohdan a mukaan tehokkaan muutoksenhakumahdollisuuden varmistamiseksi (oikeudenhoidosta johtuva perusteltu syy) Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain 51 §:ssä ja riistavahinkolain 33 ja 41 §:ssä tarkoitetusta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä peritään omakustannusarvoa alempi maksu. Myös oikaisuvaatimuksesta tehdystä tutkimatta jättämistä koskevasta päätöksestä peritään omakustannusarvoa alempi asetuksen liitteenä olevan suoritemaksutaulukon mukainen maksu. Jos päätöstä muutetaan oikaisua vaativan eduksi, maksua ei peritä lainkaan.

Asetusehdotuksen kohdan 3 alakohdan b mukaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetussa laissa ja kolttalaissa tarkoitetusta ennakkotiedon antamisesta perittään omakustannusarvoa alempi maksu. Asetusehdotuksen mukaisesti porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 97 §:n 2 momentin mukaisissa tapauksissa elinvoimakeskus voisi antaa tuen saajalle pyynnöstä sitovan ennakkotiedon siitä, aiheuttaako suunniteltu toimenpide tuen maksamisen keskeyttämisen, takaisinperinnän tai valtionlainan määräämisen irtisanottavaksi. Kolttalain 38 §:n 3 momentin mukaan elinvoimakeskus voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen taikka avustuksen takaisin perimisen. Ennakkotiedon antamisen omakustannushintaa alempi maksu perustuisi niin ikään oikeusturvan varmistamiseen.

Kohdan 4 mukaan vesilain suoritteista tulee periä alennetun omakustannusarvon mukaisesti suoritteet, jos suoritetta hakee luonnollinen henkilö tai yleishyödyllinen yhteisö muuta kuin taloudellista toimintaa varten. Tällainen suorite olisi esimerkiksi ojitustoimitus.

Kohdassa 5 säädetään suoritteista liittyen Euroopan unionin lainsäädännön kuuluvaan erityistä tarkastusta koskevaan päätökseen suoritteista.

Kohdassa 6 säädetään selvityksistä ja lausunnoista, jotka annetaan muun viranomaisen alennetun omakustannusarvon mukaisesti maksullisessa asiassa ja josta ei aiheudu ainoastaan vähäisiä kustannuksia.

3 § *Maksuttomat suoritteet*

Pykälän kohdan 1 mukaan maksuttomia olisivat tuomioistuimen pyytämät asiantuntijalausunnot ja muun valtion viranomaisen maksullisessa asiassaan pyytämät asiantuntijalausunnot, joista aiheutuu ainoastaan vähäisiä kustannuksia. Säännöksen mukaan tuomioistuimen pyytämät asiantuntijalausunnot olisivat siten aina maksuttomia. Muun valtion viranomaisen pyytämistä asiantuntijalausunnoista voitaisiin sen sijaan periä maksu, jos niiden antamisesta aiheutuisi vähäistä suurempia kustannuksia. Maksun perimisen ja maksuttomuuden kynnystä arvioitaisiin samalla tavoin kuin edellä 1 §:n 2 momentin 5 kohdassa. Asiantuntijalausunto olisi maksuton, jos sen antaminen ei edellyttäisi erityistä perehtymistä ja jos sen antaminen veisi enintään muutaman tunnin työaikaa.

Kohdan 2 mukaan maksuttomia olisivat valtionavustuslain tai muun lain mukaiset valtionavustuspäätökset.

Kohdan 3 mukaan lupaviranomaisten ja tuomioistuinten antamien päätösten ja lain tai valtioiden välisten sopimusten perusteella valtion maksettavaksi määrättyjen tai sovittujen korvausten, kustannusten ja päätösmaksujen sekä niitä koskevien korkojen ja viivästyskorkojen maksaminen, sekä lunastustoimitusmenojen ja käyttöoikeuskorvausten maksaminen olisivat maksuttomia.

Kohdan 4 mukaan elinvoimakeskusta ohjaavan ministeriön toimeksiannosta annettava tietopalvelu lukuun ottamatta osuutta, jonka elinvoimakeskus hankkii ulkopuoliselta palvelujen tuottajalta, olisi maksuton.

Kohdan 5 mukaan laillisuuden tai yleisen edun valvontatehtävää suoritettaessa aiheutuneita kustannuksia ei peritä.

Kohdan 6 mukaan hallintolain (434/2003) 7 a luvussa tarkoitettu elinvoimakeskuksen omaa päätöstä koskevaan oikaisuvaatimukseen annettu päätös olisi maksuton riippumatta siitä, muutettaisiinko elinvoimakeskuksen päätöstä oikaisuvaatimuksen johdosta.

Kohdan 7 mukaan elinvoimakeskusten päätökset muuhun kuin edellä 5 ja 6 kohdassa tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen olisivat maksuttomia siinä tapauksessa, että elinvoimakeskus muuttaisi päätöstä oikaisua vaatineen eduksi.

4 § *Eräitä julkisoikeudellisen suoritteen maksun perintää koskevia säännöksiä*

Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin eräiden julkisoikeudellisten suoritteiden perimisestä. Pykälän 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan myönteisestä ja kielteisestä julkisoikeudellisesta päätöksestä perittäisiin samansuuruinen maksu, jollei liitteenä olevassa maksutaulukossa toisin säädettäisi. Momentin toisen virkkeen mukaan, jos elinvoimakeskus antaa yhden asiakirjan, joka sisältää useita tässä asetuksessa erikseen maksullisiksi säädettyjä päätöksiä tai muita suoritteita, peritään niistä kustakin maksu tämän asetuksen mukaisesti, jollei liitteenä olevassa maksutaulukossa toisin säädetä.

Pykälän 2 momentin mukaan peruutetusta tai täydentämättä jätetystä hakemuksesta, ilmoituksesta taikka muuten kesken jääneestä asiasta sekä tutkimatta jättämistä koskevasta päätöksestä perittäisiin tehtyä työmäärää vastaava osuus liitteen mukaisesta maksusta, jollei liitteenä olevassa maksutaulukossa toisin säädettäisi. Kesken jääneenä asiana voitaisiin pitää esimerkiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua asiaa, jonka hankkeesta vastaava jättäisi kesken arviointiohjelmavaiheessa ennen, kun yhteysviranomainen antaisi lausuntonsa tai arviointiselostusvaiheessa ennen, kun yhteysviranomainen antaisi perustellun päätelmänsä.

Pykälän 3 momentin mukaan muutoksenhaun vuoksi tuomioistuimen uudelleen käsiteltäväksi palauttaman asian maksusta vähennettäisiin, mitä samassa asiassa elinvoimakeskuksessa aikaisemmin annetusta päätöksestä on peritty.

Pykälän 4 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan julkisoikeudellisesta päätöksestä ei perittäisi erikseen kuulutus- eikä käsittelymaksua, ellei liitteen maksutaulukossa toisin säädettäisi. Toisen virkkeen mukaan sähköisesti lähetettävästä asiakirjasta perittäisiin sama maksu kuin asiakirjasta muutoin. Kolmannen virkkeen mukaan, kun liitteessä tarkoitettu todistus lähetetään postitse asiakkaalle, postimaksua ei perittäisi.

Pykälän 5 momentin mukaan, jos elinvoimakeskuksen suoritteen tuottamiseen osallistuu myös muu viranomainen tai ulkopuolinen asiantuntija, elinvoimakeskus lisää taulukon mukaiseen maksuun muun viranomaisen osasuoritteestaan elinvoimakeskukselta perimän maksun, jollei muun viranomaisen tai ulkopuolisen asiantuntijan työpanosta suoritteen tai suoriteryhmän tuottamiseksi ole huomioitu jo suoritteen omakustannusarvoa laskettaessa ja suoritetta hinnoiteltaessa.

5 § Liiketaloudellisin perustein hinnoitellut suoritteet

Maksuasetuksen 4 §:ssä säädettäisiin suoritteista, jotka hinnoitellaan liiketaloudellisesti. Liiketaloudellisesti hinnoiteltavia ovat lähtökohtaisesti elinvoimakeskuksen sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen suoritteet, joiden tuottamista ei voida pitää niiden lakisääteisenä tehtävänä tai jota varten niille ei ole valtion talousarvioissa budjetoitu varoja. Jos elinvoimakeskus tai Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus tuottaa liiketaloudellisia suoritteita muutoin kuin säädösperusteisesti toiselle valtionhallinnon virastolle, suoritteen tuottamisesta veloitetaan pääsääntöisesti suoritteen tuottamisesta aiheutuneet kustannukset (omakustannusarvon mukainen hinta).

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan liiketaloudellisesti hinnoitellaan toimeksiantoon perustuvat lausunnot sekä koulutus- ja muut palvelut valtionhallinnon ulkopuolisille, jotka eivät välittömästi tue hallinnon maksutonta toimintaa. Tällaisia ovat esimerkiksi liikeyrityksen pyytämät asiantuntijalausunnot tai suunnittelutyö, jota ei tehdä julkisoikeudellisen suoritteen tuottamiseksi. Momentin 2 kohdan mukaan liiketaloudellisesti hinnoiteltavaa olisi asiakirjojen kopiointi, muu jäljentäminen ja lähettäminen, lukuun ottamatta 2 momentissa tarkoitettuja kopioita ja tulosteita. Momentin 3–6 kohtien mukaan kirjasto- ja tietopalvelut, julkaisut, tallenteet ja muut vastaavat tavarat ja teoskappaleet sekä hallinnossa tuotettujen menetelmien, tietojärjestelmien ja vastaavien myynti ja käyttöoikeuksien ja muiden oikeuksien luovuttaminen sekä käyttö- ja tukipalvelut hinnoiteltaisiin niin ikään liiketaloudellisin perustein. Elinvoimakeskuksen toimitilojen käyttö olisi valtionhallinnon ulkopuolisille maksullista ja hinnoiteltaisiin käyttöön liittyvine kuluineen (siivous, toimistopalvelut) liiketaloudellisin perustein. Tämä luettelo ei olisi tyhjentävä. Kohdan 7 mukaan myös muut 1–6 kohdassa tarkoitettuja suoritteita vastaavat suoritteet hinnoiteltaisiin liiketaloudellisin perustein. Yhteistä näille suoritteille on se, että niiden tuottaminen ei kuulu elinvoimakeskuksen tai Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen lakisääteisiin tehtäviin tai ne eivät välittömästi liity näiden virastojen lakisääteisten tehtävien hoitamiseen.

Pykälän 2 momentin mukaan tietojen ja julkaisujen kansainvälisestä luovutuksesta sekä tietojen kansallisesta luovutuksesta tutkimus- tai opetustarkoituksiin ei peritä maksua, jos maksuttomuus perustuu vastavuoroisuuteen tai yleiseen kansainväliseen tai kansalliseen käytäntöön ja käyttö on elinvoimakeskuksen sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen määrittelemien käyttöehtojen mukaista.

6 § Julkisuuslain perusteella annettavat suoritteet

Asetuksen 6 pykälän mukaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 34 §:n 2 momentissa tarkoitetusta tiedon esille hakemisesta sekä saman lain 34 §:n 3 momentissa tarkoitettujen kopioiden ja tulosteiden antamisesta perittävistä maksuista päättää elinvoimakeskus ottaen huomioon, mitä mainitussa 34 §:ssä säädetään. Tiedon hakeminen on maksullista silloin, kun on pyydetty asiakirjaa, joka ei julkisuuslain 13 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla ole yksilöitävissä ja löydettävissä viranomaisen tämän lain mukaisesti pitämästä asiakirjarekisteristä siinä käytettävän asiakirjaluokittelun eikä asiakirjan tunnisteen avulla taikka sähköisesti ylläpidetystä rekisteristä sen hakutoimintojen avulla. Elinvoimakeskus ottaa maksuista päättäessään huomioon, mitä julkisuuslain 34 §:ssä säädetään.

Julkisuuslain 34 §:n 1 momentin mukaan asiakirjan antamisesta lain 9 §:n (koskee julkista asiakirjaa) ja 11 §:n (koskee asianosaisen oikeutta tiedonsaantiin) nojalla ei peritä maksua, kun: 1) asiakirjasta annetaan tietoja suullisesti, 2) asiakirja annetaan viranomaisen luona luettavaksi tai jäljennettäväksi;,3) julkinen sähköisesti talletettu asiakirja lähetetään tiedon pyytäjälle sähköpostitse, 4) sähköisesti talletettu asiakirja lähetetään asianosaiselle sähköpostitse;,5) pyydetyn asiakirjan antaminen kuuluu viranomaisen neuvonta-, kuulemis- tai tiedotusvelvoitteen piiriin tai 6) kysymys on julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 24 b §:n 1 momentissa tarkoitetusta arvokkaasta tietoaineistosta.

Julkisuuslain 34 §:n 2 momentin mukaan edellä 1–4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tiedon esille hakemisesta aiheutuneita kustannuksia vastaava maksu peritään kuitenkin silloin, kun on pyydetty asiakirjaa, joka ei 13 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla (diaarin ja muiden hakemistojen avulla) ole yksilöitävissä ja löydettävissä viranomaisen tämän lain mukaisesti pitämästä asiakirjarekisteristä siinä käytettävän asiakirjaluokittelun eikä asiakirjan tunnisteen avulla taikka sähköisesti ylläpidetystä rekisteristä sen hakutoimintojen avulla.

Julkisuuslain 34 §:n 3 momentin mukaan tiedon antamisesta 9 ja 11 §:n nojalla kopiona tai tulosteena peritään maksu, joka vastaa tiedon antamisesta viranomaiselle aiheutuvien kustannusten määrää.

Julkisuuslain 34 §:n 6 momentin mukaan tietojen antamisesta asiakirjasta tämän lain nojalla muissa kuin 9 ja 11 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa peritään maksu noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa tai muussa laissa säädetään tai hyvinvointialueesta annetun lain tai kuntalain nojalla päätetään.

7 § Voimaantulo

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin asetuksen voimaantulosta ja voimassaoloajasta. Asetus tulisi voimaan 1.1.2027 ja olisi voimassa 31.12.2028 asti.

Voimassa oleva asetus on annettu vuodeksi. Vuoden voimassaoloaika asetukselle on ollut tarkoituksenmukainen siitä syystä, että asetukseen on tullut sen laajuudesta ja valtion aluehallintouudistuksesta johtuen päivitystarpeita. Tässä esityksessä asetukselle ehdotetaan kahden vuoden voimassaoloaikaa, sillä asetukseen ei ole odotettavissa muutostarpeita johtuen siihen aiemmin tehdyistä suuremmista muutoksista. Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan, että asetus olisi voimassa vuoden 2028 loppuun asti. Tarvittaessa asetukseen voidaan tehdä muutoksia myös sen voimassa ollessa, jos se on tarpeen esimerkiksi uuden lainsäädännön perusteella.

8. LAUSUNTOPALAUTE

Lausuntopyyntö ja lausunnonantajat